

Sprawozdanie z Seminarium nt. Prawa „Bezpieczeństwo i efektywność funkcjonowania portów lotniczych”, 24 maja 2012 r., Wydział Zarządzania UW

W dniu 24 maja 2012 r. na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego odbyło się seminarium naukowe, zatytułowane „Bezpieczeństwo i efektywność funkcjonowania portów lotniczych”. Seminarium to zostało zorganizowane przez Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” i Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego w celu zaprezentowania niektórych rezultatów projektu badawczego CARS WZ UW i PPL „Usługi portów lotniczych w Unii Europejskiej i Polsce II – wybrane zagadnienia”, będącego kontynuacją realizacji Porozumienia o Współpracy, podpisanego 9 lipca 2009 r. przez PPL i Wydział Zarządzania UW. Strony zadeklarowały w nim gotowość do współpracy naukowo-badawczej. Seminarium było okazją do prezentacji książki podsumowującej wyniki badawcze projektu (książka nosząca tytuł taki jak zrealizowana faza projektu, zredagowana została przez prof. Tadeusza Skoczego i Filipa Czernickiego i wydana w serii „Monografie i podręczniki” CARS).

Seminarium prowadzone było przez prof. dr hab. Tadeusza Skoczego. Jako prelegenci wystąpili pracownicy naukowcy Wydziału Zarządzania UW, a także prof. dr hab. Anna Fornalczyk z Katedry Integracji Europejskiej i Marketingu Międzynarodowego Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Łódzkiej, Prezes PAŻP, Krzysztof Banaszek oraz Kierownik Zespołu Analiz i Projektów w Biurze Nadzoru Właścicielskiego PPL, Filip Czernicki. Powitalne słowa wygłosił dziekan-elekt Wydziału Zarządzania UW, prof. dr hab. Jan Turyna, a także Michał Marzec, Naczelny Dyrektor P.P. „Porty Lotnicze”. Następnie głos zabrał prof. Tadeusz Skoczny, który przedstawił zarys założeń i rezultatów badawczych, omawiając również pokrótce wyniki badań dr Agaty Jurkowskiej-Gomułki oraz dr Igora Komarnickiego, które nie były prezentowane na seminarium.

Jako pierwszy prelegent wystąpił Krzysztof Banaszek, którego prezentacja dotyczyła problemów bezpieczeństwa żeglugi powietrznej. Omówiony został przy tym ruch lotniczy w Polsce oraz dotyczące go prognozy Eurocontrol, które przewidują spadek operacji lotniczych na terenie Unii Europejskiej, a co za tym idzie, również w Polsce.

Następne wystąpienie należało do dr Macieja Bernatta. Dotyczyło ono problemu kontroli osobistych na lotniskach: Jak te kontrole mają się do prawa do wolności osobistej i wolności wyznania, a także czy uzasadnione jest zastosowanie zwiększonej kontroli do osób o danych cechach fizjologicznych. Poruszone zostało także zagadnienie body scanner’a oraz kontroli osobistej polegającej na oglądzie powierzchni ciała.

Dr Tomasz Ludwicki zaprezentował analizę benchmarkingową wybranych portów lotniczych na terenie Europy. Analiza ta pozwoliła na zaobserwowanie stosowania przez te porty kilku różnych strategii. Najwyższe wskaźniki w przeliczeniu na WLU osiągnął port lotniczy w Budapeszcie, którego strategia zdaje się być najskuteczniejsza. Średniej wielkości porty europejskie wydają się dążyć do osiągnięcia ekonomii skali lub specjalizacji (np. połączenie tradycyjnego lotniska z przeznaczonym dla „tanich linii”). Najsłabsze wyniki osiągnęły natomiast lotniska stosujące strategię wzrostu organicznego.

Następnie głos zabrał prof. dr hab. Krzysztof Obłój z Zakładu Zarządzania Strategicznego Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego. Profesor omówił zagadnienie samej strategii oraz jej pożądany efekt, tj. przewagę konkurencyjną polegającą na „temporalnym i lokalnym monopolu”. Wyjaśnił również, że większość firm funkcjonuje bez strategii i jest ona potrzebna tylko czasami, a i wtedy polega głównie na tym by odróżnić się na rynku. To właśnie jest nadrzędnym celem każdej strategii, co zostało wyjaśnione na przykładzie Dubaju, gdzie osiągnięto cel strategiczny pomimo trudnych do realizacji założeń – utworzenia centrum biznesowego na pustyni. Profesor wykazał, że budowa strategii portów lotniczych niewiele różni się od tej, którą zastosować może firma lub miasto.

Jako ostatnia głos zabrała prof. dr hab. Anna Fornalczyk, która wypowiedziała się na temat konkurencji w zestawieniu z regulacją publiczną w warunkach rynków mocno skoncentrowanych. Profesor skrytykowała „strukturę silosową” w polskich firmach. Zaznaczyła, że nie ma „rynku usług lotniczych”, badać należy rynki z punktu widzenia konkurencji potencjalnej. W ostatnich słowach Pani Profesor stwierdziła, że porty lotnicze potrzebują strategii konkurencyjnej, ale takiej, która polegałaby na badaniu rynków i nadawaniu im tonu, a nie na podporządkowaniu się.

Dużym walorem seminarium była możliwość dyskusji, w której poruszony został problem demopolizacji usług handlingowych na lotniskach.

Na zakończenie spotkania głos zabrał Filip Czernicki, Kierownik Zespołu Analiz i Projektów w Biurze Nadzoru Właścicielskiego PPL. Podsumował on dotychczasowe efekty projektu badawczego oraz nakreślił związane z nim plany na przyszłość.

Anna Zirk-Sadowska

Katedra Prawa Gospodarczego Publicznego WPIA UŁ